

Un apòstol que frueix sempre

En un món ple d'activitat, sant Josepmaria ens proposa una “lògica” sorprenent: primer, oració i mortificació; només després, acció. Així podrem sintonitzar millor amb l'apostolat que vol Déu.

05/10/2021

Un pare desesperat s'apropa a Jesús perquè el seu fill està endimoniat. És fàcil comprendre la seva frustració: «He dit als teus deixebles que l'hi traguessin, però no han pogut» (Mc 9,

18). És possible que els apòstols, enmig d'aquesta conversa, se sentissin confosos i una mica avergonyits en contemplar la seva ineficàcia. En ocasions anteriors havien pogut expulsar dimonis, però aquell dia la seva experiència no va ser suficient. D'una manera similar, quantes vegades a la nostra vida d'apòstols aparentment no arriben els fruits que desitgem? Quantes vegades Jesús ens ha de repetir el seu retret ferm —«generació descreguda!» (Mc 9, 19)—, però, ahora, ple d'afecte i il·lusió?

Jesús, tanmateix, no es queda en aquella observació, sinó que ràpidament hi afegeix: «Us ho asseguro: només que tinguéssiu fe com un gra de mostassa... Res no us seria impossible» (Mt 17, 20). Per aconseguir aquesta confiança, aquesta fe *diminuta*, però suficient, és necessària una vida centrada en la força de Crist. I per a això només

tenim un camí: «Esperits d'aquesta mena només es poden treure amb la pregària» (Mc 9, 29). En aquestes poques frases s'amaga la manera en què Déu vol que col·laborem amb el seu afany de salvar tots els homes. Jesús no busca donar simplement una *recepta* per a la nostra eficàcia, sinó mostrar-nos una manera diferent d'enfocar la tasca; Jesús ens parla de fe i d'oració. Des d'aquell moment, des que van comprendre aquella *lògica*, els apòstols se senten capaços d'afrontar qualsevol repte. Saben que la missió no depèn només d'ells. Són conscients que seran portadors d'aquest amor de Déu que anhela la felicitat de cadascun dels seus fills.

El sentit d'aquest *primer lloc*

Els que hagin tingut la sort de participar en la canonització de sant Josepmaria, possiblement no hauran oblidat un detall entranyable que va

tenir sant Joan Pau II durant l'homilia. Van poder escoltar, en aquell moment tan important, un punt de *Camí* que haurien meditat moltes vegades. Amb la seva veu greu va recordar: «Primer, oració; després, expiació; en tercer lloc, molt «en tercer lloc», acció».[1] En un món com el nostre, marcat per l'excés d'activitat, és un ordre que ens sorprèn. I, tanmateix, té tot el sentit del món. Perquè l'oració i la mortificació —oració dels sentits— en realitat ens obren a l'acció de Déu, ens llancen a la missió de Crist. En la lògica d'aquest ordre proposat per sant Josepmaria batega la força de l'Esperit Sant, ja que només ell sap demanar com ens convé (cf. *Rm* 8, 26).

Si resem, ens desprenem del que fem nosaltres, de les nostres seguretats. Si resem, ens fiem de Crist, busquem fer la seva obra; manifestem el nostre desig de treballar per ell, amb

ell i en ell. No ens importen el cansament ni les dificultats, ni l'èxit aparent o la seva absència. Si, al contrari, prioritzem l'acció, correm el risc de pensar que som nosaltres els que transformem els nostres amics. Llavors, la nostra inseguretats busca la seguretats en els resultats. Volem tenir la certesa que ho estem *fent bé*. Però aquesta mirada és generalment superficial, de curt abast; a aquesta mirada possiblement li falta el gra de mostassa de què va parlar Jesús als seus deixebles.

La temptació de posar-nos a nosaltres en primer lloc també es pot fer present, de manera més subtil, fins i tot en la nostra oració. Això passa quan pensem que és necessari convèncer Déu, merèixer els fruits o *estar a l'altura*. Sense voler, de vegades entenem la nostra pregària com quelcom que fem exclusivament nosaltres. Ens situem davant de Crist i no al seu costat; o, millor encara, no

ens situem en ell. No és difícil que, llavors, interpretem la nostra oració o la nostra acció com una *moneda* per comprar fruits apostòlics. En sentit contrari, sant Agustí explica que Déu «pretén que, per l'oració, augmenti la nostra capacitat de desitjar, perquè així ens fem més capaços de rebre els dons que ens prepara. Els seus dons, en efecte, són molt grans, i la nostra capacitat de rebre és petita i insignificant».[2] En definitiva, la nostra oració ens prepara per desitjar unir-nos als plans de Crist, siguin quins siguin.

Ens pot ajudar a capgirar aquesta mentalitat *comercial* en l'oració una anècdota que narrava sant Josepmaria: «El 1940, a la platja de València, vaig poder veure com uns pescadors —vigorosos, robustos— arrossegaven la xarxa fins a la sorra. Un nen petit s'havia ficat entre ells, i intentant imitar-los, estirava també les xarxes. Era un destorb: però vaig

observar que la rudesia d'aquells homes de mar s'entendria, i no apartaven el petit, sinó que el deixaven en la seva il·lusió d'ajudar en l'esforç. Us he explicat moltes vegades aquesta anècdota perquè a mi em commou pensar que Déu Nostre Senyor també ens deixa a nosaltres posar la mà a les seves obres, i ens mira amb tendresa en veure el nostre afany per col·laborar amb Ell».[3]

L'oració ens ajuda precisament a comprendre el privilegi d'aquesta elecció, la sort que ens ha tocat en participar en aquesta missió. Crist vol que ens sentim col·laboradors seus i que, en la nostra petitesa, realment ho siguem. Del fet que ens animem a posar les nostres mans a les xarxes de Crist en «depenen moltes coses grans».[4] Després, és ell qui ho farà tot i, a més, també ens ofereix sovint el premi: «Ni tan sols vam veure la batalla i, amb tot, vam

obtenir la victòria; va ser el Senyor qui va lluitar, i nosaltres els que hem estat coronats».[5] Crist ens regala la capacitat de gaudir de la missió, d'emportar-nos-en la millor part, *d'apuntar-nos el punt*, també quan de vegades no en veiem exteriorment els fruits. Déu ha promès que els seus elegits «no treballaran en va» (Is 65, 23), i amb la seva promesa n'hauríem de tenir prou.

Perquè siguin feliços

Sant Josepmaria estava a punt d'abandonar un dels seus refugis durant la Guerra Civil espanyola quan va dirigir la meditació en veu alta als que l'acompanyaven. Els va explicar un projecte que portava molt endins: desitjava escriure, quan fos possible, un petit llibret que titularia *Tractat de la felicitat* o, simplement, *De la felicitat*. Els en va llegir el possible inici: «Jesús i jo volem que siguis feliç, aquí i a l'altre

món».[6] Tot i que aquest llibre no va arribar a veure la llum, aquest començament val la pena per si sol. Així es podria definir la nostra missió com a apòstols: juntament amb Jesús, intentar fer feliços els altres.

Crist desitja fer-nos canals de la seva gràcia, dels seus miracles; en cridar-nos a la seva barca ens ha regalat la set del seu cor. Tots tenim, gràcies al baptisme, ànima sacerdotal, és a dir, la capacitat de ser mediadors; ens ha enviat per donar fruit i perquè el nostre fruit duri (cf. *Jn* 15, 16). I justament això és el que significa *fruitir*: percebre o gaudir dels productes i les utilitats d'alguna cosa. És possible que algunes vegades ens fixem només en les dificultats. És, llavors, l'hora de resar, de descobrir que el protagonista és l'Esperit Sant. És el temps de l'oració i del sacrifici que, tot i que podrien semblar *poc eficaços*, en realitat són el remei dels mals més profunds que afligeixen el

món. Altres vegades, en canvi, sí que veurem el fruit dels nostres esforços i ens omplirem d'accions de gràcies. En tots dos casos Déu vol que gaudim de la nostra missió, que l'assaborim, que assaborim l'amor de Jesús per les ànimes.

Quan resem ens anem omplint d'aquella bogeria del seu cor, la que el va moure a abaixar-se fins a fer-se un com nosaltres; la bogeria que el va portar a Betlem i que el va conduir a la creu; la bogeria que el manté al sagrari esperant-nos. «El zel és una bogeria divina d'apòstol, que et desitjo, i que té aquests símptomes: fam de tractar el Mestre; preocupació constant per les ànimes; perseverança, que res no fa defallir». [7] I, ple d'aquest fervor, l'apòstol es llança a l'aventura de compartir la seva experiència, compartir la felicitat de Déu, la felicitat d'un creador captivat pel fràgil afecte de les seves criatures. És tan senzill

acompanyar-lo, perseverar al seu costat: n'hi ha prou amb l'oració i el sacrifici, una cosa assequible, a l'abast de qualsevol fortuna.

L'apostolat de somiar

El Papa ens demana «somiar coses grans, cercar horitzons amplis, atrevir-se a més, menjar-se el món, acceptar reptes».[8] Somiar és gratis, però, per fer-ho, també hem de donar prioritat a l'oració. En aquest sentit, la santa Missa pot ser el lloc idoni, ja que es tracta de la possibilitat immensa que tenim d'introduir-nos en la pregària, en l'entrega i en l'agraïment de Jesucrist.

El beat Àlvar ens recorda aquesta gran oportunitat, ja que «en la Santa Missa trobem el remei per a la nostra debilitat, l'energia capaç de superar totes les dificultats de la labor apostòlica. Convenceu-vos: per obrir al món solcs d'amor a Déu, viviu bé

la Santa Missa! Per dur a terme la nova evangelització de la societat, que ens demana l'Església, cuideu la Santa Missa! Perquè el Senyor ens enviï vocacions amb abundància divina i perquè es formin bé, acudiu al Sant Sacrifici!: importuneu un dia i un altre l'Amo de les messes, ben units a la Santíssima Mare de Déu, omplint de peticions la vostra Missa!». [9] Quan som davant l'altar del sant sacrifici és un moment ideal per somiar, per demanar sense cansar-nos. Quan resem amb Crist — i això és el que fem en la santa Missa — ens atrevim novament a llançar la xarxa al mateix lloc on potser ja hem *fracassat* anteriorment, quan treballàvem sols.

El veritable apòstol està centrat en el seu mestre i el sol fet de treballar a la seva vinya, al seu costat, és ja el millor salari (cf. *Mt* 20, 1-16). Per això, en convidar els altres perquè s'uneixin a la seva tasca, l'apòstol

certament «insisteix quan és oportú i quan no ho és» (2 Tm 4, 2), però ho fa amb la creativitat de l'amor que suggereix i que obre horitzons. Precisament perquè el que desitja és fer feliços els seus amics, no els obliga. Si algun dia hem d'insistir, no estem sent *pesats* amb els altres, ja que no fem res més que seguir el suau mandat de Crist. L'apòstol busca seguir el mateix estil d'un Déu enamorat, però respectuós i delicat, enemic de forçar cap consciència; aquest estil és el que més atreu, el que més *empeny*.

Sant Josepmaria també convidava la gent que l'envoltava a somiar en gran, perquè sabia que, quan ho fem, ens encenem, s'encén un foc que ens dona ànims per posar en joc els nostres talents. Per això, ens equivocariem si contraposem oració i acció. Seria igual d'erroni pensar que tot depèn de l'acció, com conformar-nos amb una oració que

no ens mugués a fer l'impossible per apropar una ànima a Jesús. Potser això segon de vegades pot ser més difícil, perquè coneixem bé les nostres resistències i la nostra tendència a la comoditat. Tanmateix, el nostre treball d'apòstols, fins i tot quan ens sentim «servents que no mereixen recompensa», sempre dona fruit (cf. *Lc 17, 10*).

Els fruits, doncs, no es compren. No només valen molt més del que mai podrem reunir, sinó que ni tan sols estan a la venda: són gratis i Déu els concedeix quan vol i com vol, ja que «bé sap el vostre Pare de què teniu necessitat abans que li ho demaneu» (*Mt 6, 8*). Podríem dir que els fruits se somien. En aquest sentit, el fruit principal de l'oració i de la mortificació es queda en nosaltres. La relació amb Jesús que pot sorgir d'aquest abandonament en ell ens allibera de la temptació de pensar que tot depèn de nosaltres.

Ànimes animoses

Pot passar que, més sovint del que pensem, visquem la nostra missió amb una perspectiva que té poc en compte els temps i les maneres de Déu. Això ens pot passar, per exemple, quan la falta aparent de fruits ens treu la pau o ens entristeix. Potser es pot manifestar en la poca audàcia per emprendre iniciatives noves o quan ens aferrem a algunes maneres de fer que ens donen seguretat. No és difícil que, llavors, de vegades sorgeixi en nosaltres la tendència a retreure als altres la seva falta de compromís o a jutjar interiorment. Però aquestes actituds no són pròpies d'un apòstol, perquè no són les actituds que va tenir Crist. Al contrari, com diu santa Teresa, «convé molt no apocar els desitjos, ja que Sa Majestat és amiga d'ànimes animoses».[10] El veritable apòstol ho és les vint-i-quatre hores del dia. Ha comprès amb profunditat la seva

missió i d'on prové l'eficàcia. Sap que Déu compta amb la seva llibertat i que, alhora, tot depèn de la gràcia, que és un misteri. Somia amb el que l'amor de Déu pot fer al món i intenta posar-ho tot de la seva part per fer-lo present entre la gent que té a prop.

Sant Josepmaria, després de parlar del títol del llibret que volia escriure, relatava les línies generals del seu projecte naixent: «Sense estil pesat, sense el to pretensions de qui pretén escriure màximes, anotaria tres o quatre *idees mare* amb llenguatge afectiu, familiar, que sonessin com confidències a l'oïda».[11] Aquesta és la nostra missió: ajudar Crist a remoure i caldejar els cors. Una missió que exigeix, més que cap altra cosa, un ambient d'afecte, de proximitat i, en una paraula, d'amistat.

* * *

Amb l'oració i amb la mortificació ens alliberem de fer només *la nostra* missió i, en canvi, la sumem a la de Crist. Entenem, per fi, la seva manera de salvar, el seu respecte exquisit de la llibertat, la seva manera de convidar i la seva paciència per esperar. Jesús ens allibera de nosaltres mateixos per fer-nos fecunds, feliços, perquè gaudim amb la seva missió. Podem acudir a la reina dels apòstols, mestra d'oració, perquè ens ajudi a gaudir d'aquesta immensa alegria: «Mira com demana al seu Fill, a Canà. I com insisteix, sense desanimar-se, amb perseverança. –I com aconsegueix».

[12]

Diego Zalbidea

[1] Sant Josepmaria, *Camí*, núm. 82.

[2] Sant Agustí, *Carta 130*.

- [3] Sant Josepmaria, *Carta 29.IX.1957*, núm. 65.
- [4] Sant Josepmaria, *Camí*, núm. 755.
- [5] Sant Joan Crisòstom, *Sobre el cementerio y la cruz*, 2: PG 49, 396.
- [6] Sant Josepmaria, *Creixer para adentro*, p. 273.
- [7] Sant Josepmaria, *Camí*, núm. 934.
- [8] Francesc, ex. ap. *Christus vivit*, núm. 15.
- [9] Beat Àlvar, *Carta 1.IV.1986*.
- [10] Santa Teresa de Jesús, *Vida*, 13, 2-3.
- [11] Sant Josepmaria, *Creixer para adentro*, p. 273.
- [12] Sant Josepmaria, *Camí*, núm. 502.
-

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/un-apostol-que-
frueix-sempre/](https://opusdei.org/ca/article/un-apostol-que-frueix-sempre/) (01/04/2025)